



QONNING INSON ORGANIZMIGA AHAMIYATI

Abdurazzoqova Maftuna Mirzoraim qizi

Email- charos.abdurazoqova07@gmail.com

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti
tibbiyot fakulteti talabasi

Tursunova Shahnoza Hamro qizi

Email- tshahnoza11@gmail.com

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti tibbiyot fakulteti talabasi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, Termiz shahar Farovon massiv, 43B uy,

e-mail: esadir_74@rambler.ru

Anatatsiya

Qon — inson va boshqa hayvonot dunyosining organizmlarida hayotiy jarayonlarning yuritilishi uchun zarur bo'lgan muhim suyuqlikdir. Bu suyuqlik organizmning barcha tizimlarida oziqa moddalarini tashish, tanadagi issiqlikni tarqatish, shuningdek, immun tizimining to'g'ri ishlashini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Qonning tarkibi, vazifalari, uning inson hayotidagi o'rni va sog'liqni saqlash tizimidagi ahamiyati haqida gapirganda, bu mavzu dolzarb bo'lib, tibbiyot va biologiya sohalarida katta e'tibor qaratilmoqda.

Kalit so'zlar: qon, qizil qon tanachalari, oq qon tanachalari, trombositlar, plazma, koagulyatsiya, anemiya, gemofiliya, qon bosimi, tibbiyot, sog'liqni saqlash

Анатасия

Кровь – важная жидкость, необходимая для жизненных процессов в организме человека и других животных. Эта жидкость играет важную роль в транспортировке питательных веществ во все системы организма, распределении тепла в организме и обеспечении правильного функционирования иммунной системы. Если говорить о составе и функциях крови, ее роли в жизни человека и значении в системе здравоохранения, то эта тема является актуальной и получает большое внимание в области медицины и биологии.

Ключевые слова: кровь, эритроциты, лейкоциты, тромбоциты, плазма, свертывание крови, анемия, гемофилия, артериальное давление, медицина, здоровье.





Anatasia

Blood is an important fluid necessary for life processes in the organisms of humans and other animals. This fluid plays an important role in transporting nutrients in all systems of the body, distributing heat in the body, and ensuring the proper functioning of the immune system. When talking about the composition and functions of blood, its role in human life and its importance in the healthcare system, this topic is relevant and is receiving great attention in the fields of medicine and biology.

Keywords: blood, red blood cells, white blood cells, platelets, plasma, coagulation, anemia, hemophilia, blood pressure, medicine, health

Anatomiya va fiziologiya jihatidan qonning ahamiyati

Qon tarkibida hujayralar va suyuqlik komponentlari mavjud. Hujayralar qizil qon tanachalari, oq qon tanachalari va trombositlardan iborat bo‘lib, har biri o‘ziga xos vazifani bajaradi. Qizil qon tanachalari kislorod va karbonat angidridni tashishda ishtirok etadi. Oq qon tanachalari immunitet tizimida yuqumli kasalliklarga qarshi kurashishda faol qatnashadi. Trombositlar esa qonning quyilishiga (koagulyatsiya) sabab bo‘ladi. Qonning suyuq qismi esa plazmadan iborat bo‘lib, uning tarkibida proteinlar, elektrolitlar, vitaminlar va boshqa zarur moddalar mavjud.

Qonning asosiy vazifalaridan biri — organizmga oziq moddalarini tashishdir. Qon orqali kislorodning nafas olish organlaridan to‘qimalarga yetkazilishi va uglerod dioksidining aksincha tashilishi amalga oshadi. Shuningdek, bu suyuqlik tana haroratini saqlab qolish, zararli moddalarni chiqarib yuborish, jigar va buyraklarda toksinlarni filtrlashda ishtirok etadi. Bundan tashqari, qonning immun tizimiga ta’siri, organizmni bakteriyalar va viruslardan himoya qilishdagi roli ham muhimdir.

Muammo va dolzarbligi

Bugungi kunda qon bilan bog‘liq muammolar inson salomatligi uchun juda katta xavf tug‘dirmoqda. Xususan, qon kasalliklari, masalan, anemiya, gemofiliya, qondagi qon tomirlarining o‘zgarishi (tramboflebit, yurak-qon tomir kasalliklari), qon bosimining o‘zgarishi (hipertoniya), shuningdek, qonning koagulyatsiya tizimidagi nosozliklar, masalan, qon quyilishining sekinlashishi kabi muammolar keng tarqalgan. Ushbu muammolar inson hayoti uchun jiddiy tahdid solmoqda va ularning dolzarbligi tobora ortib bormoqda.





Shuningdek, qon donorlari yetishmasligi, qon bosimining o'zgarishi va gematologik kasalliklar tibbiyotda dolzarb muammolardan biridir. Davolash usullari va yangi texnologiyalar, masalan, sun'iy qon ishlab chiqarish kabi yutuqlar, bu sohadagi ilmiy izlanishlarning ahamiyatini yanada oshiradi.

Xulosa

Qon, uning tarkibi va ahamiyati haqida ko'plab tadqiqotlar va ilmiy izlanishlar olib borilmoqda. Ushbu suyuqlik nafaqat tananing ichki tizimlarining faoliyatini ta'minlashda, balki inson hayotining o'zida ham katta rol o'ynaydi. Shu bilan birga, qon bilan bog'liq kasalliklar va muammolar hozirgi kunda tibbiyotning eng dolzarb sohalaridan biri bo'lib qolmoqda. Qonning sog'lom bo'lishi va uning tizimli faoliyatini davom ettirish, organizmning umumiy salomatligini saqlashda katta ahamiyatga ega. Bu borada ilm-fan, tibbiyot va texnologiyalar o'zining yangi yutuqlari bilan bizni hayratda qoldirmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Милаханова С.А, Ю.А.Дударь «Выращивание и использование целебных растений» Нальчик 1990.
2. Курмуков А.Г, Белолипов И.В. Дикорастущие лекарственные растения Узбекистана. Монография. Ташкент. 2012. - С.
3. Alimova R.A., Sagdiev M.T. O'simliklar fiziologiyasi va biokimyosi. Qo'llanma. Toshkent. 2013.
4. O'.Ahmedov, A.Ergashev, A.Abzalov, M.Yulchiyeva, D.Mustafakulov. Dorivor o'simliklar yetishtirish texnologiyasi va ekologiya «tafakkur-bo'stoni» nashriyoti Toshkent - 2018
5. Saminov, A., D. Ismoiljonova, and M. Rahmataliyeva. "Dorivor sut qushqonmas osimligining foydali xususiyatlari va undan oqilona foyalanish." Science and innovation 1.D4 (2022): 155-159.

